

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2009

Nr. 94

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2008

In vervolg op de brief aan u van 16 april 2008¹ waarin u wordt geïnformeerd over het Nederlandse onderzoek naar de gevolgen voor het Nederlandse bedrijfsleven van de invoering van de Europese versie van het «Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals» (EU-GHS) informeer ik u in deze brief over:

1. De huidige stand van zaken met betrekking tot de vaststelling van de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels en tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006, hierna: de CLP-verordening (Classification, Labelling and Packaging).
2. De wijze waarop Nederland zich voorbereidt op de inwerkingtreding door middel van een interdepartementaal afgestemd programma invoering CLP-verordening.

1. Stand van zaken in het Europees Parlement en de Raad van Ministers

De Raad en het Europees Parlement hebben op 27 juni 2008 een akkoord bereikt over de tekst van de CLP-verordening over de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels.

Vervolgens heeft het Europees Parlement op 3 september 2008 in eerste lezing formeel met het voorstel ingestemd. Naar verwachting wordt de verordening eind 2008 bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie. De verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking.

2. Invoering CLP-verordening in Nederland

Nadat de Raad in juni 2007 het voorstel voor de CLP-verordening had gepubliceerd, is de Nederlandse overheid gestart met de voorbereidingen voor de implementatie van deze verordening. Aangezien de CLP-verorde-

¹ Kamerstuk 2007–2008, 31 200 XVI, nr. 137.

ning complementair is aan REACH is bij de invoering gebruik gemaakt van dezelfde projectopzet als bij REACH. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is trekker van het project en bewaakt de voortgang. Er wordt interdepartementaal samengewerkt met de ministeries van VROM, EZ, SZW en V&W. Daarnaast wordt een aantal activiteiten ontplooid met het bedrijfsleven. Er zijn 5 deelprojecten in uitvoering om de invoering van de CLP-verordening vorm te geven:

1. Wetgeving ter implementatie van de CLP-verordening
2. Voorlichting CLP-verordening voor het bedrijfsleven en de consument
3. Handhaving CLP-verordening
4. Consequenties voor vergunningverleners
5. Invoering CLP-verordening

Ad 1. Wetgeving ter implementatie van de CLP-verordening

Een EG-verordening werkt rechtstreeks. Dit betekent dat de verordening na haar inwerkingtreding deel uitmaakt van het nationale recht van de lidstaten. De CLP-verordening geeft de lidstaten wel de opdracht om ter uitvoering van de verordening de volgende zaken te regelen:

- Artikel 45 van de CLP-verordening schrijft voor dat de lidstaten organen aanwijzen die verantwoordelijk zijn voor de ontvangst van de informatie die wordt verstrekt door de importeurs en downstreamgebruikers die mengsels in de handel brengen, vooral wat betreft informatie die van belang is voor preventieve en curatieve maatregelen, in het bijzonder in het geval van respons in noodgevallen.
- Aanwijzing van de bevoegde instantie voor het doen van voorstellen voor een geharmoniseerde indeling en etikettering van stoffen en mengsels.
- In artikel 47 van de CLP-verordening is de opdracht voor de lidstaten opgenomen sancties vast te stellen op schendingen van de CLP-verordening en alle nodige maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat die sancties worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Voor wat betreft de CLP-verordening worden deze onderwerpen geregeld in hoofdstuk 9 van de Wet milieubeheer. Daarin zijn ook de regelingen opgenomen samenhangend met de implementatie van de REACH-verordening in Nederland.

Met de CLP-verordening wordt een tweetal richtlijnen betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels vervangen en ingetrokken. De nationale regelgeving die dient ter implementatie van die richtlijnen moet daarom komen te vervallen. Dit noopt ook tot aanpassing van de Wet milieubeheer.

In een interdepartementale werkgroep zijn de wetswijzigingen voorbereid die nodig zijn om uitvoering te geven aan de CLP-verordening in Nederland. Naar verwachting wordt begin 2009 het wetsvoorstel Uitvoeringswet EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels bij uw kamer ingediend.

De Europese Commissie gaat zeer voortvarend te werk voor wat betreft de afronding van de CLP-verordening. De reden voor deze snelle afhandeling heeft te maken met het aflopen van de pre-registratietermijn onder de REACH verordening op 1 december 2008. Na deze pre-registratietermijn kunnen bedrijven namelijk gevaarlijk stoffen registreren. Omdat de CLP-verordening complementair is aan REACH, kunnen bedrijven bij de registratie ook gelijk de stof indelen volgens de CLP-verordening. Een latere inwerkingtreding van de CLP-verordening zou betekenen dat bedrijven die direct na 1 december 2008 willen registreren later alsnog de indeling volgens de CLP-verordening zouden moeten doen. Door de

CLP-verordening snel in werking te laten treden, worden kosten voor het Europese bedrijfsleven bespaard. De CLP-verordening treedt 20 dagen na publicatie in werking. Zoals eerder aangegeven dient in verband van de CLP-verordening de Wet milieubeheer te worden aangepast. De procedure voor deze wetwijziging is niet afgerond binnen 20 dagen na publicatie van de CLP-verordening. De wetwijziging wordt naar verwachting niet voor juli 2009 van kracht. Naar verwachting zullen echter slechts weinig bedrijven al voor die datum volgens de CLP-verordening hun chemische stoffen en/of preparaten indelen, etiketteren en verpakken.

Ad 2. Voorlichting CLP-verordening

De CLP-verordening verplicht lidstaten om daarover te communiceren met de diverse belanghebbenden. Daarom is het project Voorlichting opgesplitst in een deelproject voorlichting bedrijfsleven en andere belanghebbenden (overheden, hulpverleners en werknemers), en een deelproject voorlichting consumenten. Bij de voorlichting aan het bedrijfsleven en andere belanghebbenden is er voor gekozen om te communiceren via de branche- en koepelorganisaties.

Het deelproject voorlichting aan branche- en koepelorganisaties heeft   tot doel bedrijven en andere belanghebbenden bewust te maken van de CLP-verordening zodat zij zich tijdig kunnen voorbereiden op de nieuwe regelgeving   tot doel het bedrijfsleven, conform de aanbevelingen in onze brief aan u van 16 april 2008¹, te ondersteunen om de financiële gevolgen van de CLP-verordening zo veel mogelijk te beperken. De doelen van het project voorlichting consumenten zijn om de consumenten te informeren over de nieuwe etiketten op producten waarmee zij zullen worden geconfronteerd na het in werking treden van de verordening, en om consumenten te stimuleren deze informatie te gebruiken om veilig gebruik van deze producten te vergroten. Er is een projectgroep Voorlichting samengesteld waarin betrokken departementen, MKB Nederland, de Vereniging van Kamers van koophandel en enkele brancheorganisaties zijn vertegenwoordigd. De Voedsel en Waren Autoriteit coördineert de uitvoering van de voorlichting.

Voorlichting bedrijfsleven

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de voorlichting aan het bedrijfsleven in een vergevorderd stadium. Op 25 november 2008 vindt de eerste brede voorlichtingsbijeenkomst voor branche- en koepelorganisaties plaats. Zij zullen dan worden geïnformeerd over de inhoud van de CLP-verordening en de consequenties daarvan voor het bedrijfsleven. Het is vervolgens aan de branche- en koepelorganisaties om deze informatie te vertalen naar de inhoudelijke consequenties voor hun eigen achterban. In 2009 zullen enige aanvullende informatiebijeenkomsten worden gehouden. Tot slot krijgen de branche- en koepelorganisaties eind 2008/begin 2009 kant en klare informatie in de vorm van flyers, teksten en brochures.

Nationale helpdesk GHS

De CLP-verordening verplicht lidstaten om nationale helpdesks in te richten ter ondersteuning van het bedrijfsleven. Nederland heeft aan deze verplichting voldaan door, analoog aan het REACH concept, in maart 2008 de helpdesk GHS open te stellen voor schriftelijke vragen via de eveneens in maart 2008 gelanceerde website www.GHS-helpdesk.nl. In de eerste helft van 2009 wordt de helpdesk ook voor telefonische vragen opengesteld. De helpdesk wordt verzorgd door een samenwerking van Senter-Novem en het RIVM. Voornoemde website zal naast antwoorden op veel-

¹ Kamerstuk 2007–2008, 31 200 XVI, nr. 137.

gestelde vragen tevens algemene informatie bieden, zoals de volledige tekst van de CLP-verordening.

Voorlichting Consumenten

Consumenten krijgen na het inwerkingtreden van de CLP-verordening te maken met nieuwe etiketten op producten. Ter voorbereiding op de introductie van de nieuwe etiketten heeft de Voedsel en Waren Autoriteit daarom op verzoek van het ministerie van VWS een onderzoek laten doen naar de beleving van consumenten met de veiligheidsetikettering op consumentenproducten en de manier waarop zij omgaan met deze producten. De onderzoeksresultaten en de daaruit voortvloeiende adviezen dienen als basis voor een gezamenlijk voorlichtingstraject door overheid, bedrijfsleven en belangenorganisaties om de voorlichtingscampagne zo effectief mogelijk gestalte te geven. De voorbereidingen van de voorlichtingscampagne voor consumenten zijn inmiddels in volle gang.

Ad 3 en 4. Handhaving CLP-verordening en Consequenties voor vergunningverleners

Naast bedrijven zijn handhavers en vergunningverleners belangrijke doelgroepen die geïnformeerd moeten zijn over de gevolgen van de CLP-verordening. Daarom zijn de deelprojecten «handhaving CLP-verordening» en «consequenties voor Wm en Wvo vergunningverleners» geïnitieerd. Onder leiding van de Voedsel en Waren Autoriteit wordt in samenwerking met de VROM inspectie, de Arbeidsinspectie en de Inspectie Verkeer en waterstaat een handhavingstrategie en handhavingsorganisatie voor de handhaving van de CLP-verordening voorbereid. Hierbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de strategie en organisatie voor de handhaving van de REACH verordening¹. Begin 2009 zal de besluitvorming over de handhavingsorganisatie van de CLP-verordening worden afgerond, zodat deze medio 2009 operationeel is.

De projectgroep consequenties voor vergunningverleners heeft inmiddels de gevolgen voor de CLP-verordening voor vergunningverleners geïnventariseerd. De resultaten hiervan worden aan de vergunningverleners gecommuniceerd via het voorlichtingstraject aan de branche- en koepelorganisaties, zodat ook zij zich goed kunnen voorbereiden op de CLP-verordening.

Ad 5. Invoering CLP-verordening

Tot slot is het voor de uitvoering van de CLP-verordening noodzakelijk een nationale ondersteuningsstructuur op te richten om te kunnen voldoen aan de taken en verplichtingen die de CLP-verordening stelt. De CLP-verordening is complementair aan de reeds geldende verordening 1907/2006/EG (REACH), waarvoor reeds een uitvoeringsorganisatie operationeel is. De minister van VROM heeft u daarover o.a. geïnformeerd in zijn memorie van Antwoord (Kamerstukken I, 30 600 C met bijlage). Op 5 april 2007 is voorts het Bureau REACH ingesteld dat belast is met uitvoeringstaken ingevolge REACH (*Staatscourant 5 april 2007, 68*). Het Bureau REACH is ondergebracht bij het stoffenexpertisecentrum van het RIVM. De ministeries van VWS, VROM, SZW en het RIVM hebben laten onderzoeken of een bundeling van de REACH en CLP gerelateerde activiteiten zinvol en wenselijk is.

De conclusie van het onderzoek luidde dat integratie van de uitvoeringstaken ingevolge de CLP-verordening in de aan voornoemd Bureau REACH opgedragen taken, de meest efficiënte uitvoeringsstructuur oplevert voor beide verordeningen. Inmiddels zijn de voorbereidingen om vorm te geven aan de integrale uitvoering van beide verordeningen REACH en

¹ Kamerstuk 2007–2008, 30 600, nr. 15.

CLP in volle gang. Voorzien wordt dat deze integratievoorbereidingen begin 2009 gereed zullen zijn.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink